

Förhistoriska röjningsrösen

Här på höjderna ovanför ån Assman och Röstorps by finns tusentals röjningsrösen utspridda över ett område som omfattar ca 150 hektar!

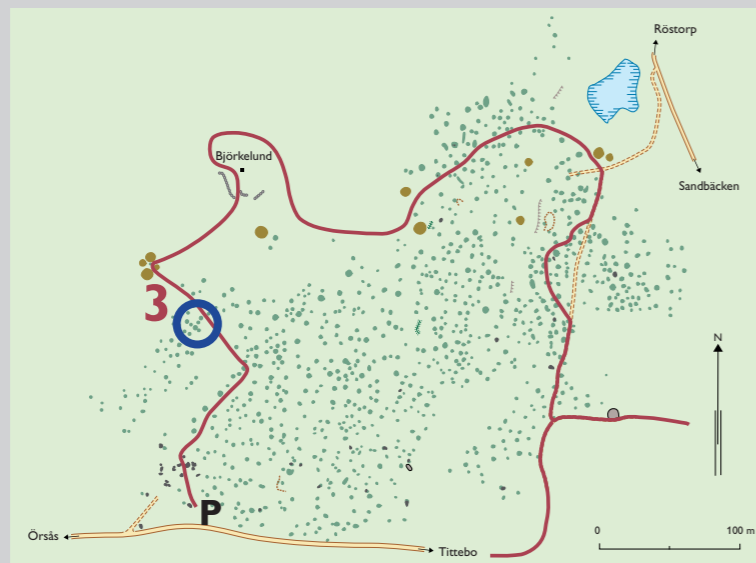
Dessa till synes oansenliga stenhögar – i folktraditionen kallade *hackerör* – vittnar tillsammans om en lång och spännande odlingshistoria. Redan under yngre stenålder påbörjades röjningar av markerna i det här området. Med hjälp av eld och yxa röjde de första bönderna fram lämpliga odlingsytor i skogen. Man plockade bort sten ur jorden, då man räknade med att återkomma till sina odlingsytor efter att ha låtit jorden vila (trädas) en längre period.

Från och med yngre bronsålder blev odlandet allt mer intensivt. Marken stenröjdes mer, trädorna kortades och jorden bearbetades hårdare. Under äldre järnålder, då bosättningen i Röstorp tycks ha varit som störst, låg boplatserna mitt i ett vidsträckt röjningsröselandskap. På åkerytorna närmast husen förekom då gödsling, medan odlingsmarkerna längre bort fortfarande trädades

långvarigt. Då marken låg i träda, användes den till bete och kanske slåtter. På åkrarna odlades under järnålder framför allt korn.

Idag hittar vi spåren efter de förhistoriska böndernas odlarmöda i form av tätt liggande röjningsrösen, ofta övervuxna av gräs och mossor. En del rösen är små och flacka och kan därför vara svåra att upptäcka. Men om man ser sig noga omkring på den här platsen, kan man se flera röjningsrösen i omgivningen. Flera flacka rösen finns i gräset framför oss (jämför fotot härintill).

Stenålder	–1800 f Kr
Bronsålder	1800–500 f Kr
Järnålder	500 f Kr–1050 e Kr
Medeltid	1050–1520

This is part of the formerly tilled land in the extensive cairn-field area at Röstorp. Here you can find several small clearance cairns from prehistoric times. Some of them are difficult to reveal, but if you look closely, you will soon see lots of small, flat heaps of stone refuse. After the farmers had cultivated the fields for some years, the land was left to lie fallow for a long time. However, the stone clearings show that the farmers intended to return to rework the fields when the land was ready to be tilled again.

Foto: Jan Töve 2003.

Här är röjningsrösen små och överväxta och därför svåra att upptäcka. De fyra gula ovalerna markerar var sitt litet röse. Försök att hitta dem! *Clearance cairns*.

Legenden om drottning Hacka

För länge sedan var det hungersnöd i landet. Då bestämde kungen att var tredje människa skulle dödas, men drottningen rådde honom att inte döda sitt folk, utan i stället ge varje invånare en hacka och en kappe korn, så att de kunde hacka upp ny åkerjord att odla. Konungen tyckte att det var ett bra råd och följde det. Drottningen kallades sedan »drottning Hacka». Ifrån hennes tid är alla de små stenrösen, »hackerören», som man idag finner i hagar och skogar. Sedan kom digerdöden och åkrarna blev lagda öde.

Berättad av bondebefolkningen under 1800-talet

Hier sieht man einen Teil der ehemaliger Anbaufläche in dem umfassenden Steinhaufenfeld Röstorps. Hier findet man viele kleine Steinhaufen aus der vorgeschichtlichen Zeit. Einige sind schwer zu entdecken, aber wenn man den Platz genau untersucht findet man schnell viele kleine und flache Haufen von weggeworfenen Steinen. Nachdem die Bauern ihre Felder einige Jahre bearbeitet hatten, legte man die Felder brach für einige Jahren. Aber die Rodungen zeigen dass die Bauern die Absicht hatten die Felder wieder zu bearbeiten wenn die Erde wieder brauchbar war.